

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2015 / 335
Datum van uitspraak
02 februari 2015
Rolnummer
2014/AB/152

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

vijfde kamer

Arrest

COVER 01-00000087155-0001-0008-01-01-1

ARBEIDSONGEVAL, BEROEPSZIEKTEN - arbeidsongeval
tegensprekelijk arrest
definitief + verzending naar de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank van Brussel

1. AG INSURANCE NV, met maatschappelijke zetel te 1000 BRUSSEL, Emile Jacqmainlaan 53,
appellante,
vertegenwoordigd door mr. PETEN Serge, advocaat te 1200 BRUSSEL, Woluwedal, 60

tegen

1. V
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. NOPPE Wim, advocaat te 1050 BRUSSEL, G. Macaulaan 33

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 12-12-2013 door de Arbeidsrechtbank te Brussel, 26ste kamer (A.R. 13/6994/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 17-02-2014,
- de conclusies voor de appellante, neergelegd ter griffie op 08-08-2014 en 29-10-2014,
- de conclusie voor de geïntimeerde, neergelegd ter griffie op 27-05-2014, 30-09-2014 en 27-11-2014,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 05 januari 2015, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

De feiten en de rechtspleging in eerste aanleg

De nv AG Insurance (hierna "AG") is de arbeidsongevallenverzekeraar van de werkgever van de heer V : (de vennootschap Real Dolmen, gevestigd te Halle, Albert Vaucampsaan 42).

AG ontving de aangifte van een arbeidswegongeval waarin verklaard werd dat de heer V het slachtoffer was van een verkeersongeval op 10 augustus 2012, omstreeks 9 uur 45, in de Basiliekstraat te Halle toen hij met de fiets op weg was naar het werk; hij diende die dag te werken van 10 uur tot 12 uur 36 en van 13 uur tot 18 uur. Hij had hard moeten remmen omdat een bestelwagen voor hem was gestopt en viel met de fiets op de grond met als gevolg letsels aan de arm. Er werd een attest van de spoedarts bijgevoegd.

Op verzoek van AG vulde de heer V een inlichtingenformulier in waarin hij de normale weg werk-huis als volgt beschrijft:

"Vertrek thuis via Van de Pereboomstraat tot krantenwinkel. Over de bospoortbrug via de Basiliekstraat, Parklaan, Leide, Monseigneur Senclesstraat, Brusselsesteenweg, Bergensesteenweg, Alsebergsesteenweg, Sinnelok, Vaucampsaan".

Hij verklaarde ook dat hij deze weg volgde op de dag van de feiten.

AG liet in een brief van 7 september 2012 weten dat zij het arbeidsongeval weigerde te erkennen op basis van de volgende overweging:

"Na grondig onderzoek werd besloten dat dit schadegeval niet kan beschouwd worden als een arbeidsongeval, noch als een ongeval op de weg naar of van het werk, in de zin van de huidige wetgeving. En dit om de volgende reden : Het ongeval is voorgevallen tijdens of na het maken van een grote omweg die niet gerechtvaardigd is door overmacht.

Gezien u een omweg maakte langs de krantenwinkel bevond u zich op het ogenblik van de feiten niet op uw normale traject . Gezien deze omweg niet gerechtvaardigd is door een geval van overmacht kan dit ongeval niet aanzien worden als een arbeidswegongeval."

De heer V liet op 10 mei 2013 AG dagvaarden voor de arbeidsrechtbank. Hij vorderde dat het ongeval als een arbeidswegongeval zou worden erkend en vorderde de betaling van de wettelijke vergoedingen.

Met een vonnis van 12 december 2013 erkende de arbeidsrechtbank het arbeidsongeval en stelde Dr. Lechat als deskundige aan.

De grieven en de vorderingen in hoger beroep

Met een verzoekschrift neergelegd ter griffie van het arbeidshof op 17 februari 2014 stelde AG hoger beroep in tegen het vonnis.

AG stelt dat de rechtbank ten onrechte had geoordeeld dat het gevolgde traject minder gevaarlijk was. Volgens AG was er sprake van een verdubbeling van de arbeidsweg wat neerkomt op een belangrijke omweg die niet door overmacht en zelfs niet door een gewettigde reden wordt verantwoord. AG vordert het vonnis d.d. 12 december 2013 teniet te doen en voor recht te zeggen dat geïntimeerde niet op de normale arbeidsweg was toen hij het slachtoffer werd van een verkeersongeval op 10 augustus 2012.

De ontvankelijkheid

Hierover bestaat geen enkele betwisting.

De partijen bevestigen ter zitting dat het vonnis niet werd betekend zodat het hoger beroep tijdig werd ingesteld. Ook de vormvoorwaarden werden nageleefd. Het hoger beroep is bijgevolg ontvankelijk.

Bespreking

(1)

Artikel 8, §1, tweede lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 bepaalt: *“Wordt eveneens als arbeidsongeval aangezien het ongeval dat zich voordoet op de weg naar en van het werk.*

Onder de weg naar en van het werk wordt verstaan het normale traject dat de werknemer moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt, en omgekeerd. (...)”.

Het Hof van Cassatie overwoog in dat verband:

- Het afgelegde traject van of naar het werk is normaal, in de zin van art. 8, § 1, tweede lid, Arbeidsongevallenwet, indien het normaal is naar tijd en ruimte (Cass., 25 april 1994, A.C., 1994, nr. 196; J.T.T., 1994, 421).
- Het traject dat de werknemer aflegt om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt, en omgekeerd, blijft normaal, in de zin van artikel 8, § 1, lid 2, Arbeidsongevallenwet, indien de door de werknemer gemaakte omweg onbeduidend is, indien hij weinig belangrijk is en te verantwoorden door een wettige reden, of indien hij wel belangrijk is, maar aan overmacht te wijten. (Cass., 25 januari 1982, A.C., 1981-82, 661; Cass., 24 september 1990, A.C., 1990-91, 74; R.W., 1990-91, 852; Cass., 13 april 1992, A.C., 1991-92, 778, concl. Adv. Gen. H. Lenaerts).
- Om te oordelen of de omweg die de werknemer maakt om zich naar het werk te begeven belangrijk is, mag de rechter niet weigeren rekening te houden met de afstand tussen de verblijfplaats van de werknemer en de plaats waar hij werkt (Cass., 21 maart 1983, A.C., 1982-83, 895; R.W., 1983-84, 797).
- Wanneer de rechter vaststelt dat een werknemer tijdens zijn terugkeer van de plaats waar hij werkt, zich op het ogenblik van het ongeval, voor een medische behandeling naar een kliniek begaf, waar hij kon geraken door het traject dat hij gewoonlijk volgde om zich naar

zijn verblijfplaats te begeven, ietwat langer te maken, kan hij daaruit wettig afleiden dat die werknemer een kleine omweg maakte om een wettige reden en dat het ongeval zich derhalve op de weg naar en van het werk heeft voorgedaan (Cass., 11 maart 1985, A.C., 1984-85, 938).

- De omstandigheid dat een werknemer geregeld een weg volgt, maakt van die weg niet per se een normaal traject als die werknemer daarvoor een omweg moet maken die slechts door persoonlijke redenen is gerechtvaardigd (Cass., 20 maart 1978, A.C., 1977-78, 839).

(2)

Voor de eerste rechter verwees AG naar een afdruk van de Google-routeplanner (stuk 8) en beweerde zij dat er een veel korte weg naar het werk was, van 2,8 km via de dorpskern van Bulzingen en dat alleen reeds het door de heer V gevolgde traject woonplaats-Basiliekstraat 5,6 km bedroeg.

Deze laatste afstand blijkt niet correct te zijn want in hoger beroep beweert AG dat deze afstand 2,9 km bedraagt. Uit de Google-routeplanner die AG neerlegt als stuk 9a blijkt dan weer dat ook deze 2,9 km veel langer is dan het traject dat de heer V aflegde tot de Basiliekstraat omdat de Google-routeplanner een bijkomend traject langs de Bergensesteenweg meerekent. Verder legt AG als stuk 9b een Google-routeplanner neer waarmee zij wil aantonen dat de afstand Basiliekstraat – werk 4,3 km zou bedragen zodat het totale traject 7,2 km zou bedragen. Ook dit blijkt niet correct gezien deze route door het centrum van Halle gaat en niet overeenstemt met het traject dat de heer V aflegde via de Parklaan. De heer V betwistte de vermelde kilometers. Deze stukken zijn inderdaad niet overtuigend.

Na het vonnis van de eerste rechter heeft AG dan in januari 2014 door haar auto-en ongevalleninspecteur de mogelijke routes naar het werk laten volgen en beschrijven. Zij legt het verslag met bijhorend stadsplan neer.

De inspecteur beschrijft twee alternatieve trajecten die korter zijn (3 km, in het roze gekleurd, door de verkaveling, en 3,9 km, in het groen gekleurd, langs het kanaal) en het traject dat de heer V heeft opgegeven langs de Brusselsesteenweg (6 km, in het oranje). Zoals ter zitting ook werd bevestigd door de raadsman van AG en zoals manifest blijkt uit het plan is de in het roze gekleurde route de kortste en niet de groene en heeft de inspecteur de afstanden van beide routes verwisseld in de bijgevoegde uitleg.

In conclusies bevestigt AG dat enkel deze drie routes mogelijk zijn en dat enkel de groene en de roze route qua afstand en tijd normaal zijn. De inspecteur vermeldt in zijn verslag niet de hogervermelde route die via de dorpskern van Bulzingen loopt (stuk 8 AG) en AG vermeldt deze route ook niet zodat mag aangenomen worden dat deze route niet verdedigbaar is voor een verplaatsing met de fiets, zoals de eerste rechter overwoog.

De heer V brengt op zijn beurt foto's voor van een weg op elk van de drie trajecten.

(3)

Op basis van de voorgelegde stukken stelt het Hof vast dat het naar ruimte en naar tijd volledig verantwoord was zoals de heer V deed om via de Brusselsesteenweg naar het werk te rijden:

- zoals blijkt uit het plan en de foto, betreft de Brusselsesteenweg een rechte weg met een verhoogd fietspad, verlichting en wegmarkeringen, waarop dus veilig en snel kan doorgefietst worden;
- de route via de verkaveling (in het roze op het plan van de inspecteur) is volgens het plan weliswaar de kortste (3 km) maar deze route bevat meerdere nadelen voor de fietser: er is een helling zoals de inspecteur vermeldt; verder blijkt uit de foto's dat een deel van dit traject loopt door het Kluisbos: een weg zonder fiets- of voetpad, zonder verlichting of wegmarkeringen en een deel loopt door een verkaveling, ondermeer de Kerkhoflaan, met vele opritten waar personenwagens in- en uitrijden, zonder fiets- of voetpad of wegmarkeringen; dit laatste geldt overigens ook voor het traject via de dorpskern van Buizingen waarvan sprake in de Google-routeplanner, stuk 8 van AG;
- de route via de F. Roggemanskaai langs het kanaal (in het groen op het plan): zoals blijkt uit de foto is deze weg tussen het water en de bomen niet verlicht en ligt het fiets- en voetpad vlak naast een dicht bebladerde bomenrij. Het is dus zeer aannemelijk zoals de heer V stelt dat dit pad bij natte of koude weersomstandigheden zeer glad kan zijn door de vallende blaren en vocht. De door de heer V gekozen rit langs de Brusselsesteenweg is nagenoeg parallel. Het was dan ook normaal dat de heer V gewoontegetrouw het heel jaar dezelfde weg volgde en niet telkens wisselde in functie van de weersomstandigheden.
- AG toont niet concreet aan dat de route Brusselsesteenweg-Alsebergsesteenweg die de heer Verhavert volgde gevaarlijker zou zijn vergeleken bij voormelde nadelen (smalle weg door het bos, opritten waar personenwagens in- en uitrijden zonder fietspad, respectievelijk nat wegdek langs het kanaal).

Uit het plan blijkt weliswaar dat de heer V van zijn woning kon doorrijden tot de door hem verkozen Brusselsesteenweg, via Nederheem en de weg over het kanaal en nog twee straten. Hij hoefde dus niet via de Basiliekstraat te rijden. Maar dit betekent ook dat het traject via Nederheem en de Brusselsesteenweg, dat het Hof als normaal beschouwt, alleszins langer was dan het traject in het groen dat 3,9 km bedroeg. Het normaal traject bedroeg dus ongeveer 5 kilometer (rekening houdende met het bijkomend parcours tussen Nederheem en de Brusselsesteenweg en het stuk Alsebergsesteenweg).

(4)

De heer V bevestigde in zijn conclusies dat hij elke dag een kleine *omweg* maakte om zijn krant te kopen in de krantenwinkel. In het inlichtingenformulier verklaarde hij dat deze winkel in de Vandenpeereboomstraat ligt, dit is vlakbij het stationsplein, wat een logische locatie is. AG of haar inspecteur die een onderzoek ter plaatste deden hebben ook nooit betwist dat deze krantenwinkel bestond.

De heer V volgde dus niet het rechtstreekse traject naar de Brusselsesteenweg via Nederheem maar sloeg linksaf in de Vandenpeereboomstraat.

Bij het verlaten van de krantenwinkel had hij dan de keuze:

- ofwel terugrijden langs de Vandenpeereboomstraat en de weg verderzetten via Nederheem, de weg over het kanaal en dan twee straten tot de Brusselsesteenweg;
- ofwel verder de Vandenpeereboomstraat volgen en dan het kanaal oversteken en zo via de Basiliekstraat, Parklaan, Leide, Monseigneur Senciestraat naar de Brusselsesteenweg.

De heer V koos voor dit laatste traject.

Uit het stadsplan dat AG neerlegt, blijkt dat beide voormelde trajecten van de krantenwinkel tot de Brusselsesteenweg nagenoeg even lang zijn zodat het verschil tussen beide qua afstand onbeduidend is. Bovendien vormt het gekozen traject een vloeiender parcours wat deze keuze als fietser kon verantwoorden.

De enige bijkomende afstand, vergeleken bij het normaal traject, stemt overeen met het heen- en terugrijden naar de krantenwinkel langs de Vandenpeereboomstraat, hetzij hooguit een bijkomende kilometer zoals blijkt uit de google-maps routebeschrijvingen die de partijen neerleggen. Dit vormt alleszins een onbelangrijke omweg per fiets op een totaal parcours van ongeveer 5 kilometer.

De omweg om een krant te kopen 's morgens voor het werk was ook wettig verantwoord.

De heer V werkte als helpdeskmedewerker bij een computerbedrijf. Hij werkte tot 18 uur zodat hij moeilijk nog een krant kon kopen na het werk; bovendien is het aannemelijk dat hij zijn krant overdag leest tijdens zijn rustpauze.

Om al deze redenen besluit het Hof dat het ongeval zich voordeed op het normale traject dat de heer V moest afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkte.

Voor het overige betwist AG niet dat er een plotselinge gebeurtenis en een letsel was (val met de fiets en verwondingen waarvoor medische zorgen werden versterkt).

Het Hof bevestigt dan ook de door de eerste rechter bevolen onderzoeksmaatregel.

Bijgevolg en overeenkomstig artikel 1068 tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek dient de zaak naar de eerste rechter te worden verwezen, ook al was het hoger beroep als dusdanig niet gericht tegen de bevolen onderzoeksmaatregel (vgl. Cass. 28 april 1980, A.C., 1979-80, 1070).

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond,

Bevestigt het bestreden vonnis en het bevolen deskundigenonderzoek;

Verwijst de zaak naar de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank te Brussel overeenkomstig artikel 1068 tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek,

Legt de kosten van het geding in hoger beroep ten laste van AG, aan de zijde van geïntimeerde niet begroot;

Aldus gewezen en ondertekend door de vijfde kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

Carla CORBISIER,
Christian LAURIERS,
Andre LEURS,
bijgestaan door :
Dirk DE RAEDT,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

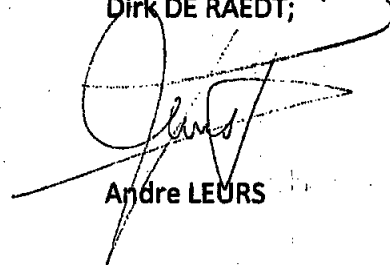
Carla CORBISIER;

Dirk DE RAEDT;

Christian LAURIERS

Andre LEURS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van maandag 02 februari 2015 door:

Carla CORBISIER, raadsheer,
bijgestaan door
Dirk DE RAEDT, griffier.

Carla CORBISIER

Dirk DE RAEDT

PAGE 01-00000087155-0008-0008-01-01-4

